

GenNation Building

ଜେନନେଶନ୍ ବିଲ୍ଡିଂ:

Youth Duties and Rights Draft Declaration - Version 2

[ଯୁବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଅଧିକାର ଖସଡ଼ା ଘୋଷଣାପତ୍ର ଭାଗ - 2]

Odiya

5 min

7-10 min

Reading Time Response Time

The bulging youth demographic is expected to play a significant role in articulating and building the nation. But this duty can only be accomplished if we co-create the right space and context and narrative in which the young can have agency, take important decisions and reach their own potential even as they make change in the world. Towards this end, a draft declaration of youth duties and rights has been 'crowd created'. This process continues to follow the open architecture model and we are looking for your contributions as young people, adults, institutions and and communities to the foundational architecture of youth duties and rights because it is in this intergenerational dialogue that the seeds of a real and sustainable future for this planet lie.

[ଜାତି ଗଠନରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ବାସ୍ତବ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ତେବେ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱଟି ସେତେବେଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ ଯଦି ଆମେ ସଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ଏବଂ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳିତ ଭାବରେ ତିଆରି କରିପାରିବୁ ଓ ଯେଉଁଠାରେ ଯୁବକମାନେ ନିଜର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ରଖିପାରିବେ; ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଇପାରିବେ ଏବଂ ସେମାନେ ବିଶ୍ୱର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ସହିତ ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ଭାବନାରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବେ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଯୁବକର ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ଅଧିକାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଘୋଷଣାପତ୍ର ଜନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତିଆରି କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ଉନ୍ନତ ଆର୍କିଟେକଚର ମଡେଲର ଅନୁସରଣ କରୁଛି । ଯୁବକ, ପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ୍କ, ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଯୁବ ଅଧିକାର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପରମ୍ପରା ନିର୍ମାଣ କୌଶଳ ହିସାବରେ ଆମେମାନେ ଆପଣମାନଙ୍କର ଅବଦାନ ଆଶା କରୁଛୁ । କାରଣ ଏଇ ଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ଏଇ ଆମ୍ଭ ପ୍ରାୟ ବିଷୟରେ ବାସ୍ତବ ଓ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ଭବିଷ୍ୟତର ବୀଜ ରହିଛି ।]

Context and Process ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା

There is no doubt that young people have been at the forefront of the many inspiring and positive changes around the world and in India. The epic role played by young leaders in the COVID -19 crisis cannot be applauded more. Campus movements for change have been alive and impactful, over the past year, as have several CSO and Government initiated youth citizenship movements. In many ways, it's how young people would describe, a 'woke' moment, with Jagriks (Jagruk + Nagriks) being born every day. Across the world, we can see, the battle to save the planet is being led by children still in school; Another example of youth leadership and youth engagement is seen in the movement against racial discrimination. Even as we look around us, heads of state across the world are getting younger by the day.

[ଏହି ବିଷୟରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ତଥା ଭାରତରେ ବହୁତ ଅନୁପ୍ରେରଣାମୂଳକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୁବକମାନେ ସର୍ବାଗେ ଅଛନ୍ତି । କୋଭିଡ-19 ସଙ୍କଟ ସମୟରେ ଯୁବନେତାମାନେ ଯେଉଁମାନେ ବୀରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ପାଳନ କରିଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଆନ୍ଦୋଳନ ସବୁ ଗତ ଏକ ବର୍ଷରେ ଜୀବିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଟେ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କିଛି CSO ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଯୁବ ନାଗରିକତା ଆନ୍ଦୋଳନ, ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂତନ ଜାଗରଣ ଯୁବକକୁ ପ୍ରଭାବିତ କଲା ଓ ଗୋଟିଏ ଜାଗ୍ରତ ସମୟ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଏବେ ଦେଖାଯାଉଛି ଏଇ ଗ୍ରହକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଯୁବକ ଏବେକି ସ୍କୁଲରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି । ଜାତିଗତ ବର୍ଣ୍ଣବିଷ୍ଣୁତା ବିରୋଧରେ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୁବନେତୃତ୍ୱ ତଥା ଯୁବକମାନଙ୍କର ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଆମ ତାରିକାରେ ଯେପରି ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ବିଶ୍ୱସାରା ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରଧାନ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକରେ ଯୁବସଂପ୍ରଦାୟଙ୍କର ଯୋଗଦାନ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି ।]

With the exponential increase in access to knowledge for young people, they now are more opinionated, aware, decisive and aspirational. It's a rare inflection moment, which can pivot us way beyond the demographic dividend thinking that permeates the youth discourse today. The society has placed immense expectations of the young people to lead nation-building for India, but as a nation, we must create an enabling environment for our youth.

[ତରୁଣମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିବାର ସୁବିଧା ତାହାପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନେ ସେମାନେ ଅଧିକ ମତାମତପୂର୍ଣ୍ଣ ସଚେତନ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତମୂଳକ ତଥା ଉଚ୍ଚାକାଂକ୍ଷୀ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ଏଇଟା ଗୋଟିଏ ବିରଳ ସମୟର ପ୍ରତିଛବି ଯାହା ତେମଗ୍ରାଫିକ୍ ଲାଭାଂଶ, ଚିନ୍ତାଭାବନା ଛାଡ଼ି ଆମକୁ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରୁଛି । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହା ଆଲୋଚନାର ବିଷୟ ହୋଇଛି । ସମାଜ, ଭାରତ ପକ୍ଷରେ ଜାତି ଗଠନ ନେତୃତ୍ୱ ନେବାକୁ ତରୁଣମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅପରିସୀମ ଆଶା ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ଏଣୁ ଗୋଟିଏ ଜାତି ହିସାବରେ ଯୁବକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସମ୍ପନ୍ନ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେବ ।]

The Youth Duties and Rights Draft Declaration upholds and draws from the values and the fundamental rights and duties enshrined in the Indian Constitution. This declaration aims to bring out the special rights and duties that relate to the large youth cohort of this Nation. These youth rights and duties, may be implicit in the Constitution but we believe they need to be explicitly brought out so that can be acted upon to contribute to a youth movement; just as in the case of the United Nations Convention for Rights of the Child, supported the child rights movement.

[ଯୁବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଅଧିକାର ଖସଡ଼ା ଘୋଷଣାପତ୍ର ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମୂହ ଅବଲମ୍ବନରେ ତିଆରି । ଏହି ଘୋଷଣାପତ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏ ଜାତିର ବୃହତ ଯୁବ ସମାଜମାନଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଶେଷ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନୋତ୍ତନ କରିବ । ଏଇ ଯୁବ ଅଧିକାର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବିଧାନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ । ତେବେ ଆମେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆଗକୁ ଆଣିବାକୁ ହେବ ଯେପରିକି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଯୁବ ଆନ୍ଦୋଳନର ଅବଦାନ ରଖିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ, ଯେପରି ଶିଶୁ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଜାତିସଂଘର କନଭେନ୍ସନ୍ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲା ।]

The process has been initiated by the vartaLeap Coalition - a cross-sectoral, collaborative space for co-learning with a vast combined experience that is taking the discourse of 'Every Youth a Jagrik' forward at scoul (scale with soul) to move youth-centric development from the margins and make it a new norm in every space that young people occupy or that impacts young people. This draft declaration of youth duties and rights has been 'crowd created' through a process that has involved over 100 individuals and organisations. While a longer list emerged, the group chose to prioritise three duties and three rights that may be added to, in the future. This process continues to invite engagement and value addition of all citizens and we look forward to your joining this mission!

[ଏଇ ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି vartaLeap କୋଏଲିଏସନ୍ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ଆନ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ସହିତ ଏହା ପ୍ରତିଟି ଯୁବକକୁ ଆଗେଇ ନେଇ ଚାଲିଛି । ଏହା ଯୁବ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଏପରି ସ୍ଥାନରେ ଯୁବକକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଏ ଯେ ଯୁବକ ନୂତନ ଆଦର୍ଶରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୁଏ । ଯୁବ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଧିକାରରେ ଗୋଟିଏ ଖସଡ଼ା ଘୋଷଣାକୁ ଶହେରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ସଂସ୍ଥା ସହିତ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କରି ଗୋଟିଏ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଜନମତ ଗଠନ କରାହୋଇଛି । ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘ ତାଲିକା ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଗୁପ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ 3 ଗୋଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଓ 3 ଗୋଟି ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ସମସ୍ତ ନାଗରିକ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହେବା ସହିତ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ ଜଣାଇଥାଏ । ଏଣୁ ଆମେ ଏଇ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନ ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ।]

Youth Duties and Rights

Duty - ଦାୟିତ୍ୱ

Right - ଅଧିକାର

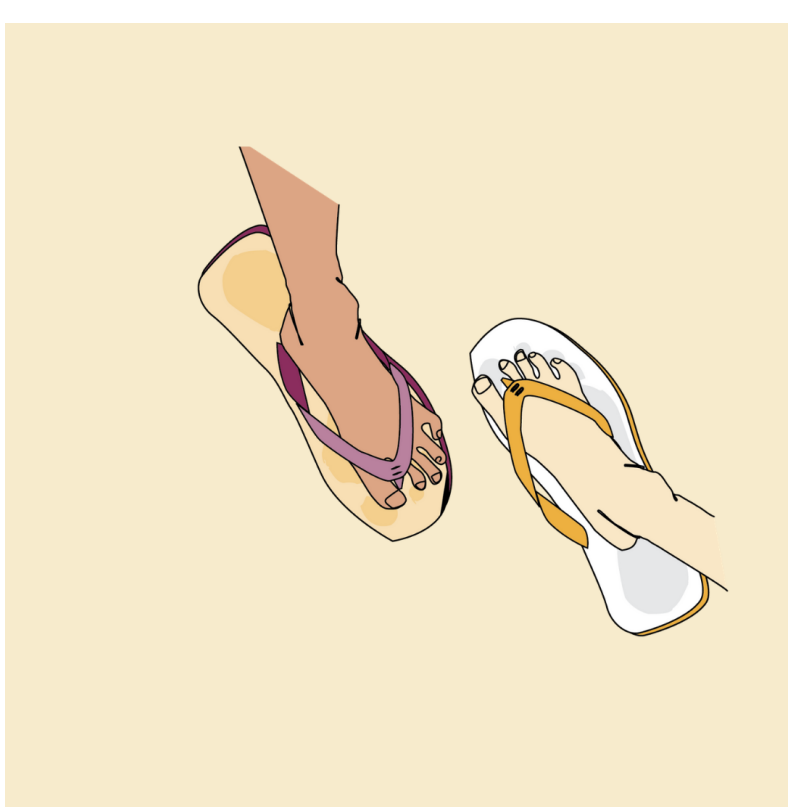
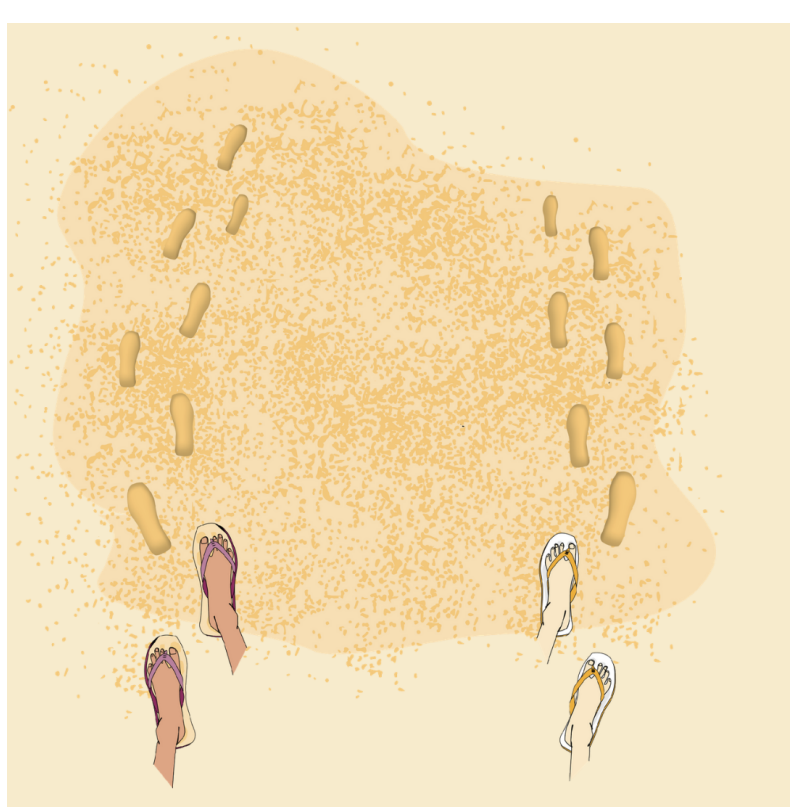

Duty to take leadership in processes in every space/ sphere

Right to decision making and representation in every space/ sphere

[ପ୍ରତିଟି ସ୍ଥାନ/କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର ନେତୃତ୍ୱ ଗ୍ରହଣର ଦାୟିତ୍ୱ]

[ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣର ଅଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିଟି ସ୍ଥାନ/କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାର ଅଧିକାର]

Indicative practices [ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଶୀଳନ]

Indicative practices [ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଶୀଳନ]

a) To take charge of community problems and challenge the status quo; inspire others to do the same under the constitutional framework

a) Corporates, Political parties, Governments, CSOs, Educational institutions and institutions/ firms in all sectors to reserve a %age of seats in their highest strategic and decision-making bodies for youth below 35

[କ) ସମ୍ପ୍ରଦାୟଗତ ସମସ୍ୟାର ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ସ୍ଥିତାବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଜଣାଇବ । ସମ୍ବିଧାନିକ ନିୟମ ଅଧିନରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏହା କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହ କରାଇବ ।]

[କ) 35 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଯୁବକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ କୌଶଳ ବିକାଶ ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେବାର ସଂସ୍ଥାର କିଛି ଶତାଂଶ ଆସନ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜି, ସେକଟର କରପରେଟସ୍, ରାଜନୈତିକ ଦଳ, ସରକାର, ସିଏସିଓ, ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ରହିବ ।]

b) To seek authentic information, and co-create narratives of hope through their work, inspire and support other young people to do the same towards building meaningful collegiality.

b) All youth-related policies along with budgetary allocations to be co-decided with a representative and reference group of young people including budgetary allocations and strategies for skilling, SRHR, education etc.

[ଖ) ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବ ଏବଂ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷା ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ । ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତ ଗଠନ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୁବ ସମାଜକୁ ଏଇ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଓ ସମର୍ଥନ କରାଯିବ ।]

[ଖ) ସଠିକ୍ ବଜେଟ୍ ବା ପାଖାପାଖି ଯୁବ ସଂସ୍ଥାନ ସବୁ ନୀତି ବଜେଟ୍ରେ ବରାଦ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା, SRHR ଶିକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି କୌଶଳଯୁକ୍ତ ଯୁବକମାନଙ୍କର ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ପ୍ରେରଣାଦାୟୀ ଗୁପ୍ତ ସହିତ ସହ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେବାକୁ ହେବ ।]

c) To seek opportunities for empowering and capacitating themselves on leadership skills with a lifelong learning lens.

c) Right to decide in all matters related to their lives including relationships and sexual preferences, career choices, domestic issues, etc. as well as all crucial decisions that affect the whole family

[ଗ) ନେତୃତ୍ୱ ଦକ୍ଷତାକୁ ଆଜୀବନ ଶିଖିବାର ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜକୁ କ୍ଷମତାଶୀଳ ଏବଂ ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବ ।]

[ଗ) ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ଯୌନ ପସନ୍ଦ କ୍ୟାରିୟର ଗ୍ରହଣ ସମସ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ସହ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ପାଖାପାଖି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଯାହା ସମଗ୍ର ପରିବାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ, ତାହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେବାର ଅଧିକାର ।]

Duty - ଦାୟିତ୍ଵ

Right - ଅଧିକାର

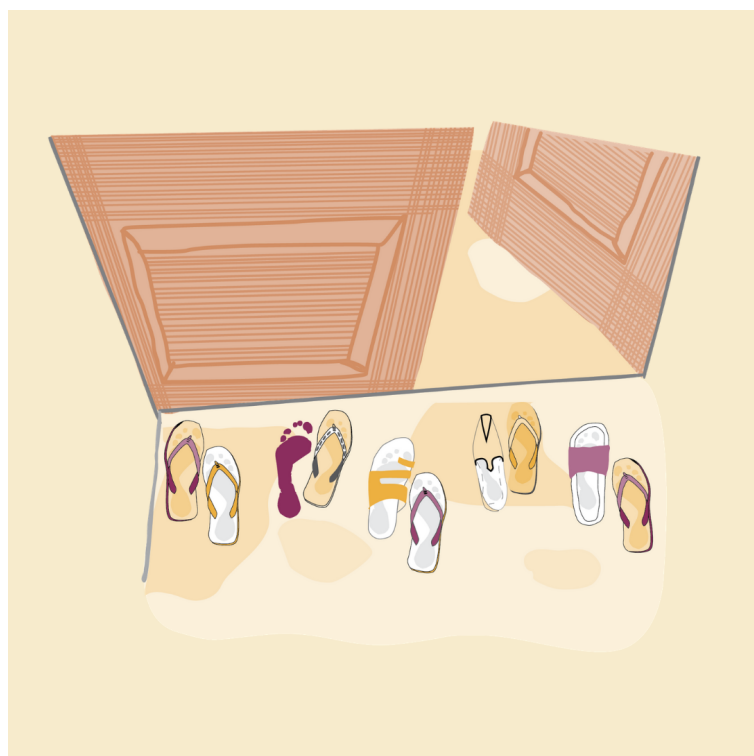
2

Duty to promote fraternity and social harmony by proactively establishing diverse relationships (across identities, abilities, ideology and perspectives) and to promote harmony and inspire fraternity while recognising intersectionalities of identities and addressing divisions and discrimination through everyday actions

Right to enabling trusting and inclusive spaces for self-discovery and self-realisation through social action

[ସାମାଜିକ କ୍ରିୟା କଳାପ ମାଧ୍ୟମରେ ଆହୁରି ଅଧିକ ଆତ୍ମ ଉପଲବ୍ଧି ପାଇଁ ବିଶ୍ଵସ୍ତ ଏବଂ ସର୍ବତ୍ର ବ୍ୟାପକ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ସକ୍ଷମ କରିବାର ଅଧିକାର ।]

[ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ବୈଚିତ୍ର୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କ (ସମସ୍ତ ପରିଚୟ, ଦକ୍ଷତା, ଆଦର୍ଶ ଓ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗିଗୁଡ଼ିକ) ସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ । ଭାତୃଭାବ ଓ ସାମାଜିକ ସଂପ୍ରତି ଉନ୍ନତିରେ ଦାୟିତ୍ଵ ଏବଂ ପରିଚୟଗୁଡ଼ିକର ଆନ୍ତର୍ଭିତ୍ତୀୟତାକୁ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଏ । ପ୍ରତିଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପରେ ବିଭାଗ ଓ ବୈଷ୍ଟବ ସମାଧାନ ମାଧ୍ୟମରେ ସାମାଜିକତା ପ୍ରସାର ଏବଂ ଭାତୃତ୍ଵକୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରେ ।]

Indicative practices [ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଶୀଳନ]

Indicative practices [ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଶୀଳନ]

a) To make friendships with people from across caste, race, ethnicity, nationality, class, religion and belief, sex, gender and gender identities, language, sexual orientation, abilities, age, health or other status. and collectivise towards nurturing collegiality in diverse groups of people through shared experiences

a) Co-create new or transform existing spaces for young people to congregate and undergo ably facilitated and mentored self to society journeys designed on universal principles

[କ] ବର୍ଣ୍ଣ, ଜାତି, ଜାତୀୟତା, ଶ୍ରେଣୀଧର୍ମ, ବିଶ୍ଵାସ ଲିଙ୍ଗ, ଜେଣ୍ଡର ଏବଂ ଜେଣ୍ଡର ପରିଚୟ, ଭାଷା ଯୌନବିପୁଣ୍ଡୀ କରଣ, କ୍ଷମତା, ବୟସ, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବା ଅନ୍ୟସବୁ ପଦ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଲୋକମାନଙ୍କର ସହିତ ବନ୍ଧୁତ୍ଵ କରାଯାଏ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ଭାବ କରିବାର ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ଶୁଣାଳିତ କରାଯାଏ ।]

[କ] ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ଉପରେ ଆଧାର କରି ସକ୍ଷମ ଭାବରେ ସ୍ଵୟଂ ସମାଜ ଯାତ୍ରାର ତରୁଣମାନଙ୍କର ଏକତ୍ରିତ ଏବଂ ଅଧିକ ହେବା ପାଇଁ ନୂତନ ସ୍ଥାନ ତିଆରି କରିବା ବା ବିଦ୍ୟମାନ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ରୁପାନ୍ତର କରିବା]

b) To acknowledge conflicts as a means of progress in a relationship; build upon the diversity and address social inequalities

b) Inspire communities to co-own these spaces along with the young people.

[ଖ] ସମ୍ପର୍କରେ ଅଗ୍ରଗତିର ସୂଚକ ହିସାବରେ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵକୁ ସ୍ଵୀକୃତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଯାହା ସାମାଜିକ ବୈଷମ୍ୟର ସମାଧାନ ଏବଂ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଉପରେ ଗଠିତ ।]

[ଖ] ଯୁବକ ମାନଙ୍କ ସହିତ ଏହି ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକାନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ସଂପ୍ରଦାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ କରନ୍ତୁ ।]

c) To dialogue and inspire dialogue as the means of creating a better understanding of a shared journey and bringing together polarised groups.

c) Ensure diversity and engagement by design across class, caste, gender, faith, sexual orientation, abilities, ideology, perspectives etc. in shared and other organisational spaces without social-political-economic barriers.

[ଗ] ଗୋଟିଏ ଅଂଶୀଦାରୀ ଯାତ୍ରା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ ସରଳ ଭାବରେ ବୁଝିବା ଏବଂ କଲମାଉଜର ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ରିତ କରିବାର ଉପାୟ ହିସାବରେ ସଂଳାପ ଓ କଥୋପକଥନକୁ ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ ।]

[ଗ] ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ସମସ୍ୟା ବ୍ୟତୀତ ନକ୍ସା ଦ୍ଵାରା ଅଂଶୀଦାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଂଗଠନିକ ଜାଗା ଗୁଡ଼ିକରେ ଶ୍ରେଣୀ ବର୍ଣ୍ଣ, ଲିଙ୍ଗ, ବିଶ୍ଵାସ, ଯୌନପୁଣ୍ଡତା ଦକ୍ଷତା ଆଦର୍ଶ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀର ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଏବଂ ନିୟୁତ୍ତ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଏ ।]

Duty - ଦାୟିତ୍ଵ

Right - ଅଧିକାର

3

Duty to proactively engage in social change by volunteering for community service or direct community actions

Right to sustainable livelihoods and entrepreneurial opportunities of one's choice, transcending barriers of identities

[ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପରିସେବା ବା ସିଧାସଳଖ ସଂପ୍ରଦାୟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ହେବାର ଦାୟିତ୍ଵ ।]

[ସାମାଜିକ କ୍ରିୟାକଳାପ ମାଧ୍ୟମରେ ଆତ୍ମ ଆବିଷ୍କାର ଏବଂ ଆତ୍ମ ଉପଲବ୍ଧି ପାଇଁ ବିଶ୍ଵସ୍ତ ଏବଂ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ସକ୍ଷମ କରିବାର ଅଧିକାର ।]

Indicative practices [ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଶୀଳନ]

a) To build a world view by seeking out and meaningfully engaging with differing perspectives and nurture such engagement into a passion for a social cause and transformation

[କ] ବିଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସନ୍ଧାନ କରି ଏବଂ ଅର୍ଥବହ ଭାବେ ନିୟୁତ୍ଵ କରି ବିଶ୍ଵଦୃଷ୍ଟି ଭଙ୍ଗୀ ଗଢ଼ିତୋଳିବା ଏବଂ ଏଇ ନିୟୁତ୍ଵ କରଣକୁ ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ କରଣ ରୂପାନ୍ତର ଆବେଶ ହିସାବରେ ପାଳନ କରାଯାଏ ।]

b) To engage in activities to protect the environment and treat the rest of nature (including all species) with respect

[ଖ] ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ସହିତ ପ୍ରକୃତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସ୍ତୁ (ସମସ୍ତ ପ୍ରଜାତି ସହ) ସହିତ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ଆଚରଣ କ୍ରିୟା କଳାପରେ ନିୟୁତ୍ଵ ହେବ ।]

c) To plan life and career choices in a way that one finds time for consistent and sustainable engagement with issues of choice by offering personal talents and skills and creating well-being for fellow humans and the planet; completing volunteering commitments with excellence, zeal and reflectivity

[ଗ] ଜୀବନ ଏବଂ କର୍ମ ଜୀବନର ପସନ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଭାବରେ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଏ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିଭା ଓ ଦକ୍ଷତା ସହ ସହଯୋଗୀ ଓ ଗ୍ରହଣ ମଙ୍ଗଳ କରି ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ଧାରାବାହିକ ଏବଂ ସଂଯୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ସମୟ ଖୋଜି ପାଏ । ଉତ୍ସାହ, ଉଦ୍ୟମ ଏବଂ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ସହ ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବୀ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିଗୁଡ଼ିକ କରିବା ।]

d) To co-create and nurture spaces and projects for other young people to volunteer wholeheartedly in the areas of their passion in their available time; nurture and commit to the well-being of self and others; develop it as a learning experience, such that all young people get as much or more than they

[ଘ] ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୁବକଙ୍କର ତାଙ୍କର ସୁଲଭ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଗର କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଆନ୍ତରିକ ଭାବେ ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବୀ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ଓ ଲାଳନପାଳନ କରିବ । ନିଜେ ନିଜର ତଥା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କରି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ହେବା, ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ହିସାବରେ ଏଇତିକୁ ତିଆରି କରାଯାଇଛି ଯେପରିକି ସମସ୍ତ ଯୁବ ଯେତେ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ତାଠାରୁ ଅଧିକ ଫଳ ସେ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ପାଇଛି ଏବଂ ତିରକାଳ ସ୍ଵେଚ୍ଛାସେବୀ ହୋଇଯାଇଛି ।]

Indicative practices [ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଶୀଳନ]

a) %age of Skilling and Education budgets for employability, provide better terms and create a sustainable ecosystem for entrepreneurship development; also amplify role models in local geographies with proven models bringing

[କ] କର୍ମଦକ୍ଷତା ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ବଜେଟର ଶତାଂଶ, ଅଧିକ ଉନ୍ନତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସରବରାହ ଏବଂ ଉଦ୍ୟତ୍ଵା ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ବାସ୍ତୁତନ୍ତୁ ତିଆରି କରାଯାଏ । ପ୍ରାମାଣିକ ମଡେଲଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଆସି ସ୍ଥାନୀୟ ଭୌଗଳିକ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଆସି ସ୍ଥାନୀୟ ଭୌଗଳିକ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ରୋଲ ମଡେଲଗୁଡ଼ିକରେ ଆହୁରି ପ୍ରଶସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।]

b) Skilling and vocational institutions to co-create courses with young people and companies based on aspirations and needs; life capacity enhancement and career counselling to be part of the experience, as well as ample internship opportunities for learning by experience maturing into appropriate economic and social security opportunities.

[ଖ] ଆଶା ଏବଂ ପ୍ରୟୋଜନ ଭିତ୍ତିରେ ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ବୃତ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କର ଏବଂ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ ତିଆରି କରନ୍ତୁ । ଜୀବନ ଧାରଣ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପରାମର୍ଶ ଏହି ଅଭିଜ୍ଞତାର ଅଂଶ ଅଟେ । ନିକଟତମ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜନ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଇନଟେନସିଭର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଏ । ଯେଉଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସୁରକ୍ଷାରେ ସୁଯୋଗର ପରିପକ୍ଵ ହେବ ।]

c) Alternate forms of dignified livelihoods that support and regenerate the biodiversity and environment; decent jobs with adequate social protection in both organised and unorganised sectors

[ଗ] ମର୍ଯ୍ୟାଦାପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବିକା ବିକଳ୍ପ ରୂପ ଯାହା ଜୀବ ଓ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଏବଂ ପରିବେଶକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ଓ ପୁନଃ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ସଂଗଠିତ ଓ ଅସଂଗଠିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ସହିତ ଉପଯୁକ୍ତ ଚାକିରୀ ।]

d) Affirmative action for those discriminated on the basis of their identities, abilities, ideologies and perspectives (such as caste, race, ethnicity, nationality, class, religion, belief, sex, gender and gender identities, language, sexual orientation, age, health or other status) and the intersectionalities therein.

[ଘ] ତାଙ୍କର ପରିଚୟ, ଦକ୍ଷତା, ଆଦର୍ଶ ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ (ଯେପରି ବର୍ଣ୍ଣ, ଜାତି, ଜାତିୟତା, ଧର୍ମବିଶ୍ଵାସ, ଲିଙ୍ଗ, ଯୌନଭିତ୍ତିଗୀକରଣ କ୍ଷମତା, ବୟସ, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ) ଓ ସମସ୍ତ ଅନୁବିଭାଗୀୟ ବୈଷ୍ଣବ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଯଥାର୍ଥ ପଦକ୍ଷେପ ।]

Translated by

Chandramohan Parida and Team Yuva Vikas

Prepared by: The vartaLeap Coalition

Institutional Members:

ComMutiny – The Youth Collective, Ashoka Innovators for the Public, Agrini, Akshara, Amnesty, Anand Niketan, Anhad Pravah, Art of Play, Audacious Dream Foundation, Awaaj, Blue Ribbon Movement, Bosco Institute, Breakthrough, Brotherhood of Humanity, Can Youth CoRo, CSEI, CYDA, Farm2Food Foundation, Gandhi Fellowship, Goonj, Green Hub, Hackergram, Himalaya Collective, IABT, IGSSS, Inside North East, Indian School of Democracy, ISDM, Jai Jagat, Jan Sahas, Jan Vikas, Kalpavriksh, Manzil Mystics, Mithika, MKSS, mLakshmi, Musht Sansthan, NIIT Foundation, Nudge Foundation, NYEF, Oxfam India, People For Change, PHF, PHIA Foundation, PLYC, Prantakatha, Pravah, Quest Alliance, Right Walk, Rupantaran, Shedo, StartUp India, Synergy Sansthan, The Logical Indian, The Optimist Citizen, United Way, Vayali, Vikalp Sangam, We Are Young Foundation, We UnLearn, Yeh Ek Soch Foundation, You Can, The YP Foundation, Yuva Vikas, YuWaah

Individual Members:

Anahit Minassian, Arun Sadeho, Bindi Dharia, Biraj Patnaik, Eva Wallensteiner, Harish Natrajan, Indrani Sarkar, Ingrid Srinath, Moxada Singh, Naghma Mulla, Naman Goel, Pavan Bhatia, Rama Rao Vedula, Rustam Vania, Shailendra Sharma, Shankar Venkateshwaran, Shipra Gupta, Siva Nagarajan, Sivakumar Babu, Ujwal Thakar, Venkatesh Srinivassan, Vipul Mudgal, Zulfiquar Haider, Aarti, Anjum, Bal Kumari, Binandan, Khurshida, Mudita Jagota, Preeti, Sandhya, Shahin, Siddharth, Swati, Zafreen, Ravi Verma, Prerna Kumar

Join the mission. Please fill the engagement form [here](#)